

สนค. ส่งเสริมการเปลี่ยนผ่านด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล ควบคู่กับการพัฒนาที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า (สนค.) กระทรวงพาณิชย์ จัดประชุมระดมสมองภายใต้โครงการศึกษาการส่งเสริมผู้ประกอบการไทยในการเปลี่ยนผ่านด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลควบคู่กับการพัฒนาที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อรวบรวมข้อมูลและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นประเด็นเกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านแบบควบคู่ (Twin Transition) ของอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องแต่งกาย และอุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์ โดยมีผู้แทนจากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาควิชาการ เข้าร่วม

นายพูนพงษ์ นัยนาภากรณ์ ผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า เปิดเผยว่า สนค. ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลและสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อความสามารถในการแข่งขันและการเติบโตทางเศรษฐกิจการค้าของไทย จึงดำเนินโครงการศึกษาการส่งเสริมผู้ประกอบการไทยในการเปลี่ยนผ่านด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลควบคู่กับการพัฒนาที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อศึกษาแนวทางการเปลี่ยนผ่านแบบควบคู่ (Twin Transition) แนวนโยบายและแนวปฏิบัติของภาครัฐและภาคเอกชน ทั้งในประเทศและต่างประเทศ และรวบรวมข้อมูล ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะ จากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านแบบควบคู่ (Twin Transition) การเปลี่ยนผ่านทางดิจิทัล (Digital Transition) หรือการเปลี่ยนผ่านให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (Green Transition) เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายสำหรับหน่วยงานภาครัฐ รวมถึงแนวทางต้นแบบสำหรับภาครัฐและภาคเอกชนในการเปลี่ยนผ่านแบบควบคู่ โดยเฉพาะผู้ประกอบการ SMEs ในอุตสาหกรรมสำคัญของไทย

โดยคัดเลือกอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องแต่งกาย และอุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์ เพื่อดำเนินการศึกษาเชิงลึก ซึ่งทั้งสองอุตสาหกรรมนี้เป็นอุตสาหกรรมที่ส่งผลต่อเศรษฐกิจของไทย และมีความเชื่อมโยงกับห่วงโซ่อุปทานโลก ทั้งด้านการส่งออก การผลิต การจ้างงาน และการลงทุน โดยในอุตสาหกรรมการผลิตสิ่งทอและเครื่องแต่งกาย ปี 2567 ไทยส่งออกสิ่งทอและเครื่องแต่งกาย 2.71 แสนล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.53 จากปีก่อนหน้า และนำเข้า 2.27 แสนล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.9 จากปีก่อนหน้า ขณะเดียวกัน สำหรับอุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์และอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง ปี 2567 ไทยส่งออกเฟอร์นิเจอร์เป็นมูลค่า 1.64 แสนล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 9.49 จากปีก่อนหน้า และนำเข้า 7.46 หมื่นล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 12.32 จากปีก่อนหน้า อย่างไรก็ตาม ผู้ประกอบการทั้งสองอุตสาหกรรมต้องเผชิญกับความท้าทายหลายด้าน อาทิ ประสิทธิภาพการผลิตและประสิทธิภาพแรงงานลดลง การแข่งขันที่สูงขึ้น และมาตรการด้านสิ่งแวดล้อมของประเทศคู่ค้า

การประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) ใน 2 อุตสาหกรรม เพื่อรวบรวมข้อมูล ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาควิชาการ ซึ่งได้แลกเปลี่ยนข้อมูลและถือเป็นโอกาสสำคัญในการยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน พร้อมทั้งลดผลกระทบสิ่งแวดล้อม คือ (1) การเลือกใช้วัสดุที่ยั่งยืน อาทิ ภาคเอกชนในอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องแต่งกาย มีการปรับใช้เส้นใยธรรมชาติในการผลิตเสื้อผ้าเพื่อเพิ่มทางเลือกให้กับผู้บริโภคยุคใหม่ที่ให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อม เช่นเดียวกันกับในอุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์ที่ให้ความสำคัญกับการเลือกใช้ไม้ธรรมชาติ และมุ่งเน้นส่งเสริมการออกแบบเฟอร์นิเจอร์ให้ใช้งานได้หลากหลายและยาวนานมากขึ้น (2) การปรับตัวทางดิจิทัล อาทิ การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการผลิตเพื่อประหยัดกำลังแรงงานและเวลา และการปรับใช้ระบบซอฟต์แวร์เพื่อวางแผนการใช้ทรัพยากรในองค์กร (Enterprise Resource Planning: ERP) และ (3) การส่งเสริมเศรษฐกิจหมุนเวียน อาทิ การประยุกต์ใช้โมเดลเศรษฐกิจความยั่งยืน (Bio-Circular-Green Economy: BCG Model) โดยเฉพาะในภาคเอกชน เพื่อเสริมสร้างรากฐานความยั่งยืนของอุตสาหกรรม อย่างไรก็ตาม

ในการเปลี่ยนผ่านแบบควบคู่ (Twin Transition) รวมทั้งการเปลี่ยนผ่านทางดิจิทัล (Digital Transition) และการเปลี่ยนผ่านให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (Green Transition) ของภาคเอกชนในอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องแต่งกาย และอุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์ ยังคงเผชิญกับท้าทายหลายประการ อาทิ ต้นทุนค่าใช้จ่ายในการตรวจรับรองมาตรฐาน และปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตการแข่งขันในตลาดโลกที่รุนแรงขึ้น รวมถึงสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบันทำให้ผู้ประกอบการต้องให้ความสำคัญกับการดำเนินธุรกิจเป็นลำดับแรกก่อน

นอกจากนี้ ผู้เข้าร่วมประชุมได้หารือเกี่ยวกับแนวทางการขับเคลื่อนการเปลี่ยนผ่านแบบควบคู่ อาทิ (1) การส่งเสริมผ่านนโยบาย และมาตรการจูงใจ โดยเฉพาะมาตรการส่งเสริมการลงทุน มาตรการด้านภาษี และการสนับสนุนทางการเงินให้กับผู้ประกอบการที่ต้องการเปลี่ยนผ่านด้านดิจิทัลหรือสิ่งแวดล้อม (2) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อสนับสนุนระบบนิเวศอุตสาหกรรม อาทิ แพลตฟอร์มดิจิทัลที่เก็บรวบรวมฐานข้อมูลผู้ประกอบการในอุตสาหกรรม และการอำนวยความสะดวกผู้ประกอบการในการขอรับรองมาตรฐานสากล และ (3) การยกระดับทักษะแรงงาน และการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีดิจิทัลและการเปลี่ยนผ่านด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อความยั่งยืน รวมถึงการประชาสัมพันธ์ด้านกฎระเบียบของต่างประเทศและความต้องการของผู้บริโภค

ผอ.สนค. กล่าวทิ้งท้ายว่า การส่งเสริมและผลักดันการเปลี่ยนผ่านแบบควบคู่ในอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องแต่งกาย และอุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์ ถือเป็นก้าวสำคัญในการยกระดับศักยภาพของอุตสาหกรรมไทยให้สามารถแข่งขันได้ในเวทีโลกอย่างยั่งยืน ทั้งในมิติของสิ่งแวดล้อมและเทคโนโลยีดิจิทัล ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างภาพลักษณ์ใหม่ของอุตสาหกรรมไทยในฐานะผู้ผลิตที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม การดำเนินการในวันนี้จึงไม่ใช่เพียงการปรับตัวแต่คือการวางรากฐานที่มั่นคงให้กับอนาคตของเศรษฐกิจไทยในยุคเศรษฐกิจสีเขียวและเศรษฐกิจดิจิทัล โดยข้อมูลและองค์ความรู้จากการประชุมกลุ่มย่อยในครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงและต่อยอดนโยบายการส่งเสริมผู้ประกอบการไทยในการเปลี่ยนผ่านด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลควบคู่กับการพัฒนาที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมต่อไป

สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า

8 พฤษภาคม 2568